

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2022/60175-1
Saksbehandler: Arne Hope
Avdeling: Fylkesdirektør

Nasjonalt senter for yrkesfag - uttale

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Vestlandsrådet

Samandrag

Vestlandsrådet har bede om å få ei sak om *Nasjonalt senter for yrkesfag*. Bakgrunnen for dette er at Kunnskapsdepartementet sendte ut ei pressemelding 08. august om at dei vil realisera punktet i Hurdalsplattforma om å oppretta eit slikt senter.

I første omgang er det sett ned ei nasjonal arbeidsgruppe som skal sjå på kva slags mandat og finansiering eit slikt senter kan ha. Deretter vil regjeringa vurdere oppgåver og lokalisering. Arbeidsgruppa er sett saman av relevante parter og vert leia av Kunnskapsdepartementet.

Ansvar for innhold og struktur i vidaregående opplæring og for elevane og lærlingane sine rettar vil framleis ligga til fylkeskommunane og nasjonale styresmakter.

Målet er eit nasjonalt senter for yrkesfag som bidrar til god og relevant yrkesopplæring. Både LO, NHO og fleire fylkeskommunar har ønska eit slikt senter. Meininga er at senteret skal bidra til å utvikla ein langsiktig og målretta fag- og yrkesopplæring med høg kvalitet, og at det kan bli eit kontaktpunkt for regionale, nasjonale og internasjonale aktørar innan fag- og yrkesopplæringa.

Forslag til uttale frå Vestlandsrådet

Vestlandsrådet meiner at eit nasjonalt senter for yrkesopplæring må baserast på ein modell der trepartssamarbeidet vert speila i organiseringa av senteret. Eit av dei viktigaste suksesskriteria for fag- og yrkesopplæring er nettopp det gode og veletablerte samarbeidet og samhandlinga mellom partane i arbeidslivet, folkevalde, opplæringskontor, kommunar og fylkeskommunen. Det er og naturleg at senteret får ei rolle opp mot opplæringskontora og at ein arbeider for eit enda betre samarbeid med desse.

Fag- og yrkesopplæring på Vestlandet er prega av tillit, samhandling, høg kompetanse og vilje. Yrkesfag er viktig for Norge, og vi lange tradisjonar innafor store deler av næringslivet. Det er derfor viktig at senteret får eit mandat og oppdrag som bygger opp under disse tradisjonane og samarbeidet med næringslivet.

Kompetanse- og erfaringsdeling frå dei største fagopplæringsfylka i landet, og dei som kan visa til gode resultat over tid bør derfor vera ein del av mandatet. Senteret bør forvalta alle dei om lag 180 faga som ligg i den nasjonale tilbodsstrukturen, slik at det representerer det store mangfaldet av bransjer.

Fagarbeiderkompetanse er mest etterspurt i industrien og verdiskapinga. Fafo-rapport 2018:14 «*Fagarbeiderens og fagarbeiderens betydning for innovasjon*» tyder på at høg kompetanse i fagarbeidarleddet gjer det mogeleg med hyppigare forbetringar av produkt og produksjonsprosessar, samanlikna med verksemder som baserer seg på ufaglært arbeidskraft. Fagarbeidarar og fag- og yrkesopplæring kan vera vesentleg for innovasjon, både i den einskilde verksemda og i økonomien elles.

Det vil i mange tilfelle vera trong for kompetanse utover fagbrev, enten gjennom å ta fleire fagbrev eller supplera med fagskule/høgskule/universitet.

Forskningsfelt og utviklingsfelt for senteret må ha med seg både utdanningspolitikk, næringspolitikk og arbeidslivspolitikk. Brua mellom utdanning og næringsliv må altså vera tydeleg.

Fylkeskommunane har over år vore pådrivarar, saman med næringslivet, for å få etablert nye fag etter kvart som dei ulike bransjane har hatt eit kompetansebehov som ikke vert dekkja av det eksisterande tilbodet. Landsdelen vår er sterkt påverka av konjunktursvingningar og har lange tradisjonar for omstilling og utvikling av nye fag og bransjer. No står ein ovafor den største trongen for omstilling nokon gong. Videreutvikling og etablering av nye fag vil bli avgjerande for å lukkast både med måla våre for ny industriutvikling, måla for auka eksport og ikkje minst klimamåla vi har forplikta oss til. Nasjonal senter for yrkesfag bør derfor få ei sentral rolle i arbeidet med å utvikla og etablere nye fag.

Håkon Schwalb
kst. fylkesdirektør

Arne Hope
sekretariatsleiar